

J. Pakuła, Podniesienie pensji profesora to potencjalnie wyższe stypendia [w:] Pomoc materialna dla studentów - blog, wpis 28 listopada 2022 r.
online: <http://pomocmaterialna.pl/blog/podniesienie-pensji-profesora-to-potencjalnie-wyzsze-stypendia>,
dostęp: 23 listopada 2024 r.

Podniesienie pensji profesora to potencjalnie wyższe stypendia

Planowany wzrost wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej może mieć przełożenie na sumę wypłacanych stypendiów: rektora i socjalnego.

Jacek Pakuła 28 listopada 2022

Opublikowany na stronie Rządowego Centrum Legislacji [projekt rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego dla profesora w uczelni publicznej](#) zakłada podniesienie tytułowej kwoty z 6410,00 zł do kwoty 7210,00 zł z dniem 1 stycznia 2023 r.

Minimalne wynagrodzenie profesora limituje wysokość przyznanego stypendium socjalnego i stypendium rektora. Zgodnie z art. 92 ust. 3 PSWiN, łączna miesięczna kwota stypendiów, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1 i 4, dla studenta nie może być wyższa niż 38% wynagrodzenia profesora.

Dotychczas limit był ustalony na poziomie 2435,80 zł- przyjęcie zmiany podniesie ów limit do kwoty 2739,80 zł.

W praktyce o wysokości stawek poszczególnych stypendiów decyduje rektor w uzgodnieniu z właściwym organem samorządu studentckiego. Sam sposób ustalania tych wysokości jest różny - czasami posiłkujemy się danymi z poprzedniego roku akademickiego, co bywa zawodne z uwagi na spadek liczby studentów ubiegających się o stypendium socjalne. Częściej po prostu zbieramy wnioski, liczymy dochód, liczbę osób niepełnosprawnych, ustalamy 10% na kierunku - i mając chociażby wstępne dane - na ich podstawie ustalamy stawki. Zdarza się niekiedy, że sposób ustalania wysokości świadczeń określony jest w regulaminie świadczeń dla studentów, chociaż to rozwiązanie dotyczy niewielkiej liczby uczelni.

Przy ustalaniu stawek stypendialnych można wskazać na dwa modele:

1) rektor ustalając stawki stypendialne uwzględni ów limit, czyli np. w zarządzeniu o wysokości stawek określał, że maksymalna wysokość stypendium socjalnego wynosi 1500 zł, a stypendium rektora - 900 zł, byleby suma tych dwóch świadczeń wskazanych w zarządzeniu nie przekroczyła kwoty 2435,80 zł.

2) rektor ustalał stawki wyższe, np. stypendium socjalne 1500 zł i stypendium rektora 1500 zł, ale w regulaminie świadczeń dla studentów zawarte było postanowienie, że w przypadku kumulacji obu ww. stypendiów zmniejsza się wysokość stypendium rektora, aby suma wypłaconych miesięcznych rat nie przekraczała kwoty 2435,80 zł.

Oba są dopuszczalne, chociaż drugi model opiera się na wyższych stypendiach i dzięki temu łatwiej wydatkować dotację w roku kalendarzowym, ograniczając rezerwę na dzień 31 grudnia (nie więcej niż 30% dotacji przyznanej w roku kalendarzowym). Bez względu na wybrany model, kluczowe jest to, aby suma wypłaconych w uczelni świadczeń jednemu studentowi nie przekraczała kwoty 2435,80 zł.

Na sumę składa się stypendium socjalne i stypendium rektora; poza tym ograniczeniem jest zwiększenie stypendium socjalnego, bowiem art. 92 ust. 3 PSWiN odwołuje się do świadczeń, o których mowa w art 83 ust. 1 pkt 1 i 4 PSWiN, a zwiększenie stypendium socjalnego to art. 87 ust. 3 PSWiN.

Podniesienie limitu świadczeń nie oznacza, że wysokości stypendiów muszą wzrosnąć. Przepis art. 92 ust. 3 PSWiN określa

maksymalną wysokość do wypłaty, a tym samym uczelnia może ustalić niższe kwoty, np. maksymalna wysokość stypendium socjalnego to 1200 zł, a stypendium rektora to 1000 zł. Suma jest niższa niż obecnie obowiązujący limit 2435,80 i projektowany 2739,80, a tym samym nie narusza ograniczenia zawartego w art. 92 ust. 3 PSWiN.

W uczelniach, w których:

1) wprowadzono model, że w przypadku kumulacji stypendium socjalnego i stypendium rektora studentowi zmniejsza się jedno z przyznanych świadczeń w taki sposób, aby suma miesięcznej raty obu stypendiów do wypłaty nie przekroczyła 2435,80 zł

i jednocześnie

2) kwoty ustalonych świadczeń - chodzi o stypendium rektora i stypendium socjalne - przekraczają kwotę 2435,80 zł, np. oba maksymalne świadczenia wynoszą po 1500 zł.

- należy jednak zachować ostrożność.

Wiele bowiem zależy od sposobu sformułowania postanowień regulaminu. Jeśli bowiem jest tam ograniczenie, że suma wypłaconego stypendium socjalnego i stypendium rektora nie może przekroczyć kwoty 2435,80 zł, tj. wskazano konkretnie oznaczoną kwotę w PLN, to nie ma tutaj żadnego ryzyka, że trzeba będzie wypłacać większe kwoty od 1 stycznia 2023 r.

Gdyby jednak użyto sformułowania, parafrazując przepis art. 92 ust. 3 PSWiN, że suma wypłaconych świadczeń (stypendium socjalne i stypendium rektora) nie może być wyższa niż 38% minimalnego wynagrodzenia profesora to teoretycznie możliwa jest zmiana i wypłata wyższych kwot. Oczywiście obowiązuje decyzja z października 2022 r., na podstawie której przyznano stypendium i ewentualna zmiana wymaga zastosowania art. 155 Kpa.

Podniesienie minimalnego wynagrodzenia profesora, a w ślad za nim zwiększenie limitu stypendium socjalnego i stypendium rektora, nakazuje zadać jeszcze jedno pytanie - czy podnosić wysokość stypendiów od 1 stycznia 2023 lub od semestru letniego 2022/2023?

Z uwagi na liczbę osób, które pobierają jednocześnie stypendium socjalne i stypendium rektora, zasady rozliczania funduszu stypendialnego i [planowane podniesienie maksymalnego progu uprawniającego do ubiegania się o stypendium socjalne](#), należy jednak zastanowić się, czy warto podnosić maksymalną wysokość stypendiów? Jeśli już, to raczej od semestru letniego 2022/2023, a najlepiej od 1 października 2023 r.